

Juhtumi juhtimisest - tervikliku patsiendikäsitluse arendamine perearstiabis

Tallinna Perearstide Seltsi
sügiskonverents
30/10/2015

Tanel Ross

Teemad

- **Ravi juhtimist hõlbustavad e-teenused ja tulevikuperspektiiv**
- **Perearst kui ravi koordinaator**
- **Patsiendi vaatepunkt**

Olemasolevate e-teenuste järjepidev arendamine perearsti võimaluste toetamiseks

- **E-konsultatsioon**
  - **Perearstide käsutuses 2 teenusega alates 2013a**
  - **Hetkel osutatakse 8 erialal:** endokrinoloogia, hematoloogia, neuroloogia, otorinolarüngoloogia, pediaatria, pulmonoloogia, reumatoloogia, uroloogia
  - **2016.a. lisandub:** allergoloogia-immunoloogia, gastroenteroloogia, kardioloogia, onkoloogia, ortopeedia
  - **Teenust perearstidele juba osutavad:**
    - SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla
    - SA Kõrva-Nina-Kurguhaiguste Kliinik
    - SA Tallinna Lastehaigla

E-konsultatsioon on aina kasvava osatähtsusega teenus

- 2014. aasta jooksul kasutas teenust **72** perearstikeskust **985** korral
- 2015. aasta 9 kuu jooksul on **99** perearstikeskust kasutanud teenust **1840** korral
- Enim kasutavad uudset võimalust
  - Linnamõisa PAK,
  - Järveotsa PAK,
  - perearst Külvi Peterson
- **E-konsultatsioon võimaldab lisaks arstide vahelisele nõustamisele tõsta ravikvaliteeti ning säästa patsiendi aega.**

E-saatekiri on kvaliteetse suunamise, ooteaegade diferentseerimise ja efektiivse järjekordade halduse eelduseks

- E-saatekiri on terviklik andmekogum, mis sisaldab olulisi patsiendi terviseseisundiga seotud andmeid, tehtud uuringuid jms;
- Andmed liiguvad läbi ühtse kesksüsteemi;
- Sisukad saatekirja andmed võimaldavad seada erinevaid ooteaegu;
- Täiendavad võimalused andmeanalüüsiks ja uute teenuste arendamiseks – sisukus, kättesaadavus jm;
- Rakendumise tähtaeg 2017 - Eelduseks digiregistratuuri käivitamiseks;
- **2014a väljastati 1027 e-saatekirja**, valdav enamik suunamisi PERHi (1021)

Arendamisel on uued e-võimalused raviprotsessi terviklikuks koordineerimiseks

- **Ravimite koostoimeregister**

- Võimalus arstile ja apteekrile patsiendi kasutatavate ravimite kokkusobivuse ja koostoime hindamiseks;
- Register integreeritakse olemasolevatesse teenuste juurde;
- 2016a algab teenuseosutajate liidestamine ja praktiline kasutamine

- **Kliinilise otsustustoe süsteem**

- Võimaldab saada automatiseeritud tuge ravijuhenditest ja – algoritmidest konkreetse **patsiendi reaalse terviseandmete alusel**;
- Integreeritus olemasolevatesse teenustesse (retseptikeskus, perearsti töölaud, haiglate infosüsteemid);
- Hanke ettevalmistamine 2016a.

**E- TEENUSTE ARENDAMINE JÄTKUB JÄRJEPIDEVALT,
EESMÄRGIKS PAKKUDA TERVISHOIUTEENUSE OSUTAJATELE TUGE
TÕENDUSPÕHISTE JA KVALITEETSETE OTSUSTE LANGETAMISEKS
NING PATSIENDILE SEELÄBI PARIMAT TULEMUST**

Patsiendikäsitluse terviklikkuse tagab toimiv ja kvaliteetne esmatasand – millised tingimused on selleks vajalikud?

- **Oluline on tagada piisav ressursss –**
  - Uuringufondi kasv (2015a 39-42% pearahast)
  - Teine pereõde
  - Õhtuste ja tööajaväliste vastuvõttude rahastamine
  - Rahastusmudeli järjepidev arendamine
- **Täiendavad võimalused oma patsientidele teenuste tellimiseks –** teraapiafond (2015a I pa suunati 780 inimest)
- **Standardite seadmine ja tulemuste mõõtmine –**
  - Kvaliteedisüsteemi arengud (tulemusmõõdikud)
  - Ravijuhendid esmatasandile (UUED: astma ja ärevushäire)
  - Ravi järjepidevuse mõõdikute väljatöötamine

Tervishoiuteenuste loetelu uuendused 2016. aastast (1)

- lisatakse teraapiafondi füsioteraapia teenused;
  - 2015a. psühholoogi ja logopeedi teenused
- lisatakse uuringufondi elektroneurograafia teenus;
- suureneb kvaliteedi lisatasu haigusi ennetava ja krooniliste haigustega isikute jälgimise tulemusliku töö eest;
- kaasajastatakse kvaliteediindikaatoreid ja indikaatorite täitmise eest saadavate punktide kriteeriume;
  - Maailmapanga analüüsist „Ravi terviklik käsitus ja osapoolte koostöö Eesti tervishoiusüsteemis“ lähtuvalt soovitati perearste mitte tasustada üksikute tegevuste eest, vaid pigem selle eest, et kroonilise haigusega isik oleks jälgitud terviklikult.
  - Haigusi ennetava tegevuse kriteeriumitena kasvas väikelaste läbivaatuse indikaatori täitmise eest antav punktiväärtus 60 punktini 160st

Tervishoiuteenuste loetelu uuendused 2016. aastast (2)

- kehtestatakse perearstikeskuste kvaliteedi hindamise alused;
- suurendatakse vanuserühma (50-70 a) pearaha seoses jämesoolevähi sõeluuringuga alates 2016 II pa;
- täiendav motivatsioonisüsteem vastavalt jämesoolevähi sõeluuringu osalustulemusele;
- e-konsultatsiooni võimalustega erialade lisandumine: kardioloogia, gastroenteroloogia, ortopeedia, onkoloogia ja allergoloogia-immunoloogia;
- lisatakse kaasaegsema EKG seadme tasu tagamaks e-konsultatsioonide rakendamise, EKG seadme hind kajastub pearaha kasvus.

Uuendused vajavad käivitamisaega

- **Muudatuste käivitumise aluseks on koostöö ja kokkulepped** – teraapiafond on veel alakasutatud, vajalik koostöö tõhustamine perearst -logopeed, perearst-psühholoog, perearst- füsioterapeut vahel.
- 2015a. suurendati uuringufondi rahalist mahtu 5% võrra – kasutus on varieeruv;
- e-konsultatsiooni teenuse kasutamine Eestis ebaühtlane, selles on veel potentsiaali;
- Elanike rahulolu küsitlus on näidanud soovi õhtusteks vastuvõttudeks (**47% peab oluliseks**)* – senini võimalust lisalepinguks kasutatud napilt

* Eesti elanike hinnangud tervisele ja arstiabile 2014

Olulised tegevused lähiaastatel

- **Tervisekeskuste** mudeli arendamine– teenused ja hinnad
- Teoksil on analüüs perearstisüsteemi ja kaasuvate teenuste toimivusest tellimuse arenguvõimaluste kaardistamiseks lähima 10 aasta perspektiivis ehk **esmatasandi toimetumudel**;
- Tehnilised arendused, mis võimaldavad perearstidel saada kiiret **ülevaadet lepingute** (sh fondide kasutus) ja **kvaliteediindikaatorite eesmärkide täitmisest**

**TERVISHOIU RAHASTAMISE KAASAJASTAMISEL SOODUSTATAKSE
ESMATASANDI KASVAVAT ROLLI NII HAIGUSTE ENNETAMISEL,
DIAGNOOSIMISEL KUI KA ÄGEDATE JA KROONILISTE HAIGUSTE
EDUKAL OHJAMISEL**

Kuidas hindavad inimesed perearstiabi?*

- **Läbi aastate on inimeste rahulolu perearstisüsteemiga olnud väga kõrge (>80%)**
- **Perearst on inimestele kättesaadav ja lähedal:**
87% pääses arstile 4-5 päeva jooksul või kiiremini
- **Positiivse trendina kerkib viimastel aastatel esile perearsti või –õe initsiatiiv kontaktivõtmisel –**
  - 5% on perearst kutsunud tervisekontrolli seoses kroonilise haigusega
  - 5% on kutsunud tervisekontrolli haiguste ennetamiseks
- **Samas 2014a kasvas nende inimeste hulk, kes ei ole perearstisüsteemiga rahul (+4%)**

* *Eesti elanike hinnangud tervisele ja arstiabile, 2014*

**PEREARSTIABI ON VIIMASTEL AASTATEL JÕUDSALT ARENENUD,
SAMAS ON ESMATASANDIL ARENGURUUMI VEEL KÜLLAGA**

Isiklikud prioriteedid

- **Kindlustatu liikumine perearstiabist eriarstiabisse**
  - E-konsultatsiooni kohustuslikkus
  - PA ja EA koostöös vastuvõtuaja broneerimine patsiendile
  - PA vastava hinnangu korral tagatud EA kiire vastuvõtt
- **PKSi jätkuv liikumine tulemusindikaatorite suunas**
- **EHK strateegiline ostmine**
  - Kroonilistele haigusseisunditele
  - PA ja EA ühine leping antud haigusega populatsiooni ravi eest, tasumine tulemusindikaatorite alusel
  - Ravijuhiste jälgimine